

Pfv. VII. 21. 848/2007/7.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Czudar Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szakács Lajos ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 18.G.303.613/2004. szám alatt újraindult, és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Gf.76.041/2006/5. számú ítéletével jogerősen elbírált perében az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 nap alatt 40.000 (Negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

Az alperes az M. Kereskedőház megrendelésére, a felperes pedig alvállalkozóként az alperes megrendelésére elvállalta az egyik bevásárlóközpontban az M. cég üzletének belsőépítészeti, gyártási és szerelési munkáit. A peres felek között 1998. augusztus 26-án létrejött szerződésben a befejezési határidő 1998. szeptember 27. napja volt; a felperes vállalta, hogy késedelem esetén napi 25.000 forint kötbért fizet. A szerződés 10. pontja szerint a megrendelő a szolgáltatás átvételét megtagadhatja, ha az olyan hibákkal rendelkezik, amelyek a rendeltetésszerű használatot akadályozzák. Nem tagadhatja meg az átvételt azonban akkor, ha annak jelentéktelen hibái vannak, amelyek sem önmagukban, sem más hibákkal összefüggésben, illetve a kijavításukkal járó munkák folytán a rendeltetésszerű használatot nem akadályozzák. Az alperes kérésére a felperes bükk furníros natúrfelületek helyett juharfa anyagot épített be, amelynek többletköltsége volt. Az alperes a szerződés szerinti 6.601.125 forintból 5.112.500 forintot egyenlített ki.

A felperes kereseti kérelmet terjesztett elő a hiányzó vállalkozói díj, valamint a juharfa anyag beépítésével összefüggő többletköltsége megfizetése iránt. A megismételt eljárásban előterjesztett módosított kereseti kérelme 1.929.625 forint és kamatainak megfizetésére irányult. A fenti követelésből az alperes a vállalkozói díjkülönbözetet és 113.160 forint anyagkülönbözetet,

azaz összesen 1.601.785 forintot és kamatait elismerte, de kérte megállapítani, hogy a felperes a teljesítéssel 95 napot késett, ezért az alperest megilleti 2.375.000 forint késedelmi kötbér, továbbá a felperes helyett elvégzett munkálatok ellenértékeként 397.268 forint. Az elismert összeg beszámítása után 1.170.510 forint erejéig viszontkeresetet terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletében kötelezte az alperest 1.601.785 forint, ennek 1998. október 10. napjától járó kamatai, és perköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, ugyanakkor feljogosította az alperest, hogy a felperessel szemben fennálló 100.000 forint összegű kötbérigényét a felperes tartozásába számítsa. Ezt meghaladóan a beszámítás iránti igényt, valamint a viszontkereset elutasította. Többek között tényként megállapította, hogy az alperes az üzletet 1998. október 1-től birtokba vette, az M. cég azt október 2-től üzemeltette; arra vonatkozóan nem merült fel adat, hogy a javítások elvégzése a rendeltetésszerű használatot akadályozta, vagy gátolta volna. A felperes teljesítési késedelmét így 4 napra látta megállapíthatónak, ezért 100.000 forint tekintetében helyt adott az alperes beszámítási kifogásának.

Az alperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében ragaszkodott 2.375.000 forintos kötbérigényéhez, ezért beszámítás után viszontkeresetét 773.215 forintban tartotta fenn.

A másodfokú bíróság jogerős ítéletében az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta, az alperest terhelő marasztalás összegét 926.785 forintra és az elsőfokú bíróság által megállapított kamatára leszállította. Ezt meghaladóan a kereset elutasította. Mellőzte a beszámítási kifogásra vonatkozó rendelkezést, és részben megváltoztatta a perköltségviselésre vonatkozó ítéleti döntést is. Elsődlegesen kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság korábban meghozott ítéletének a 100.000 forint kötbérre vonatkozó rendelkezése jogerőre emelkedett, így a megismételt eljárásban arról rendelkezni már nem kellett.

A másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésével azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a szerződés szerű teljesítés időpontja tekintetében az 1998. október 1. napját tévesen állapította meg. Ebben az időben a vitrinvasalatok hiányában nem került sor az üvegajtók és üvegpalcok felszerelésére. Az üzlet megnyitásakor, október 2-án a vitrinek nem voltak zárhatóak, a pultok oldala és a fedőlapok között színeltérés volt; a vitrinvasalatokat és az üvegajtót a felperes csak október 29-én szerelte fel. Miután a rendeltetésszerű használatához a vitrinek zárhatósága hozzátartozott, a felperes 1998. október 29-én teljesítette a szerződést, ezen időpontig, tehát további 27 napig felróható késedelemben volt (Ptk. 246. §). A vitrinekkel kapcsolatos

hiányosságokon túlmenően a felperes teljesítése további olyan hibában nem szenvedett, amelynek alapján késedelme megállapítható lenne.

A másodfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában hivatkozott a Pp. 206. § (1) bekezdésére, valamint a Legfelsőbb Bíróság GKT. 92/1973. számú állásfoglalásában kifejtettekre, amely szerint formális átadás-átvétel hiányában is teljesítettnek kell tekinteni a szerződést, ha a munkát a megrendelő ténylegesen birtokba vette, illetőleg használta. A bíróság a pulttető kijavítására vonatkozó rezopál borítás elkészítése miatt felperesi késedelmet nem állapított meg, miután ez a rendeltetésszerű használatot nem akadályozta, csupán az M. cég minőségi követelményének kielégítéséhez volt szükséges. A 27 napi késedelemre számolt 675.000 forint kötbérigény beszámításával az alperes által fizetendő vállalkozói díj összegét 926.785 forintra csökkentette.

Az alperes a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg a felperes késedelmét 1999. február 1. napjáig, adjon helyt az alperes 2.375.000 forintos késedelmi kötbérigényének, vagyis az alperes felperessel szemben fennálló tartozásának beszámítását követően kötelezze a felperest 773.215 forint különbözet megfizetésére. Álláspontja szerint a bíróságok megsértették a Ptk. 277. § (1), 396. § (1), valamint a 246. § (1) bekezdésében foglaltakat. Korábbi álláspontjainak megismétlésével kifejtette, hogy a felperes teljesítése minőségileg csak 1999. február 1-én felelt meg a szerződésben foglaltaknak, addig az időpontig durva esztétikai hibák álltak fent, vagyis a szolgáltatás nem volt készen. Rámutatott arra, hogy milyen jogi jelentősége van az átadás-átvételi eljárásnak, amelyet a felperes elmulasztott; ennek jogkövetkezményeit pedig a bíróságok teljesen figyelmen kívül hagyták. Ismételten hangsúlyozta, hogy a minőségileg is megfelelő szerződésszerű teljesítés csak 1999. február 1-én történt meg, addig a felperes késedelemben volt, ezért a ténylegesen számításba vehető 95 napra kötbérigénye jogszerű.

A felperes ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Többek között kifejtette, hogy a kötbérre vonatkozó szerződéses kikötés nem értelmezhető kiterjesztően; a felek csak késedelmi kötbért kötöttek ki, hibás teljesítési kötbért nem.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

Helyesen hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperes részéről nem történt meg a jogszabályban, valamint a szerződésben is előírt készrejelentés és műszaki átadás, ez a tény azonban önmagában nem alapozza meg a jogerős ítélet

jogszabálysértő voltát. A másodfokú bíróságnak ugyanis a fellebbezésre figyelemmel abban kellett állást foglalnia, hogy meddig tartott a felperes teljesítési késedelme, szabályszerű átadás-átvétel hiányában mely időpontban kellett a teljesítés megtörténtét megállapítani. A másodfokú bíróság a felperes szerződésszerű teljesítésének meghatározása során értékelte a becsatolt okirati bizonyítékokat, P. D. tanúvallomását és az igazságügyi szakértő véleményét. A fenti ténykérdésnek az eldöntése során a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte, az ekként megállapított tényállás pedig a felülvizsgálati eljárásban - az állandóan követett gyakorlat szerint - nem értékelhető felül (BH 1998/401., 2002/29.).

A felülvizsgálati eljárás eredményeként meg kellett állapítani, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében anyagi jogi jogszabályok megsértésére hivatkozott, tartalmilag azonban a másodfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállást kifogásolta, a bizonyítékokból levont okszerű mérlegelést támadta. Azt maga sem vitatta, hogy az üzletet a felperes által készített berendezésekkel együtt megrendelője birtokba vette, de álláspontjának alátámasztásául az M. céggel kötött saját szerződésének teljesítésével összefüggő kérdésekre hivatkozott. E körben a Legfelsőbb Bíróság megjegyzi, hogy a felperes teljesítésének megtörténtét a felek szerződéses kikötései alapján, a szerződés tartalmának megfelelően kellett elbírálni; eszerint pedig a rendeltetésszerű használatot nem akadályozó hibák miatt a megrendelő nem tagadhatta meg az átvételt. Helytállóan mutatott rá felülvizsgálati ellenkérelmében a felperes arra, hogy a felek közötti szerződés csupán késedelmi kötbér kikötést tartalmazott, ezért az esztétikai hibák miatt érvényesíteni kívánt alperesi igény tárgyában a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül döntött.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezni kellett a sikertelen kérelmet előterjesztő alperest a felperes képviseleti költségéből álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

Budapest, 2008. február 14.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kováts Rolandné s.k. előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: